

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju

Poradnictwa Obywatelskiego w Pile

ul. Zygmunta Starego 1

64-920 Piła

RAPORT Z MONITORINGU PRAWA W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI XIV ZAMIEJSCOWEGO WYDZIAŁU CYWILNEGO SĄDU OKRĘGOWEGO W POZNANIU Z SIEDZIBĄ W PILE

Piła, 29 listopada 2022 r.

Spis treści

Informacje wstępne	4
Informacje o celach i metodologii monitoringu	5
Wyniki monitoringu dostępności	7
A. Strona internetowa sądu	7
B. Budynek i otoczenie budynku	10
B.1. Otoczenie wejścia	10
B.2. Wejście do budynku	12
B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo	13
B.4. Dostępność toalet	17
B.5. Schody nr 1	18
B.6. Schody nr 2	20
B.7. Winda	22
B.8. Korytarz – na poziomie 0	23
B.9. Korytarz – na wysokim parterze	25
B.10. Korytarz - piętro I	27
B.11. Korytarz - piętro II	29
B.12. Korytarz – piętro III	30

Raport został opracowany przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego w Pile ul. Zygmunta Starego 1 64-920 Piła w ramach projektu „Wspólnie – Dostępnie – Sprawiedliwie” realizowanego przez Fundację Court Watch Polska i Fundację Polska Bez Barrier przy wsparciu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój – Działanie 2.16 – Usprawnienie procesu stanowienia.

Przygotowanie i opracowanie raportu (zespół monitoringowy):

Krzysztof Wróblewski (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego w Pile)

Krzysztof Opaliński (Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego w Pile)

Współpraca mentorska:

Piotr Sołowij (Fundacja Court Watch Polska)

Opracowanie narzędzi badawczych i szablonu raportu:

Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska)

Konsultacje w zakresie dostępności i uniwersalnego projektowania:

Małgorzata Kmiec (Fundacja Polska Bez Barrier)

Informacje wstępne

Raport z monitoringu prawa w zakresie dostępności XIV Wydziału Zamiejscowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z siedzibą w Pile jest wynikiem badania, które zostało przeprowadzone przez przedstawicieli Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego w Pile w dniu 12 sierpnia 2022 r..

Badanie zostało przeprowadzone przez dwie osoby w obecności pracowników sądu. Do badania została wykorzystana ankieta/narzędzie badawcze zawierające szczegółowy opis poszczególnych elementów architektury oraz świadczonych przez sąd usług składające się na ogólny poziom dostępności sądu. Na podstawie danych zebranych przy pomocy narzędzia został opracowany niniejszy raport. Po opracowaniu wstępnej wersji raportu został on przesłany do sądu, aby władze sądu mogły się z nim zapoznać i przedstawić swoje ewentualne uwagi. W piśmie z 3 października 2022 r. sąd przedstawił swoje komentarze i uwagi do raportu wstępnego. W ostatecznej wersji raportu zostały one uwzględnione lub nieuwzględnione wraz ze szczegółowym omówieniem dlaczego tak się stało w sekcji „Uwagi” w każdym z badanych obszarów.

W raporcie prezentujemy wyniki naszych badań, a także podpowiadamy, co można zmienić i na co zwrócić uwagę przy planowanych inwestycjach. Warto przy tym zaznaczyć, że w odpowiedzi na raport wstępny sąd wskazał, że podjął już część rekomendowanych działań oraz że zalecenia remontowe sugerowane w raporcie zostaną uwzględnione w planie remontowym na kolejne lata oraz zrealizowane pod warunkiem pozyskania środków finansowych. Te działania należy ocenić pozytywnie. Liczymy na to, że wdrożenie zaproponowanych rekomendacji podniesie poziom dostępności sądu i pozytywnie wpłynie na jakość oraz ocenę pracy sądu.

Informacje o celach i metodologii monitoringu

Celem głównym monitoringu jest zwiększenie dostępności Sądu Okręgowego w Poznaniu XIV Zamiejscowego Wydziału Cywilny z siedzibą w Pile dla osób ze specjalnymi potrzebami. Cel ten zespół monitoringowy chce osiągnąć przez zbadanie dostępności tego sądu, przedstawienie kierownictwu sądu raportu z badania wraz z rekomendacjami oraz weryfikację wykorzystania rekomendacji w ciągu roku po publikacji raportu.

Osoby ze specjalnymi potrzebami to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Osobami ze szczególnymi potrzebami są więc nie tylko osoby z niepełnosprawnością (zarówno trwałą, jak i czasową), ale także wszyscy, którzy mają naruszoną sprawność organizmu lub zmysłów, osoby mające pod opieką małe dziecko, osoby niskorosłe, czy seniorzy.

Obowiązek zapewnienia przez sądy dostępności swoich budynków, usług i informacji dla osób ze specjalnymi potrzebami wynika z treści przepisów zawartych m.in. w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. 2019 poz. 848; 2022 poz. 1002)
- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696 i poz. 2473; 2022 poz. 975)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2019 poz. 1065 z późn. zm.).

Badania objęły trzy obszary dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami:

1. obszar dostosowania formy informacji (dostępność informacyjno-komunikacyjna),
2. obszar dostosowania strony internetowej (dostępność cyfrowa),
3. dostosowanie ogólnodostępnych części budynków sądu i przestrzeni wokół nich (dostępność architektoniczna).

Do przeprowadzenia badania wykorzystano następujące metody badawcze:

- obserwacje i pomiary bezpośrednie, zwłaszcza miejsc i budynków w procedurze badania dostępności architektonicznej, jak i stron www w badaniu ich zgodności ze standardem WCAG 2.1,
- pozyskiwanie danych od personelu instytucji monitorowanej (w formie pisemnej i osobistej),
- analiza dokumentacji instytucji monitorowanej i dokumentacji dotyczącej działań instytucji, zarówno dostępnej w BIP, na stronie internetowej, jak i uzyskanej bezpośrednio od instytucji monitorowanej.

Badaniu poddano:

- A. Stronę internetową sądu pod adresem <https://poznan.so.gov.pl/xiv-zamiejscowy-wydzial-cywilny-z-siedziba-w-pile,m,mg,286,299>
- B. Budynek i otoczenie budynku Sądu znajdującego się pod adresem ul. Doktora Franciszka Witaszka 2 A ; 64-920 Piła.

Polecane materiały:

- ✓ „Jak wdrażać Ustawę o zapewnianiu dostępności?”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/86764/ustawa_o_dostepnosci_poradnik.pdf
- ✓ „SAMORZĄD BEZ BARIER poradnik dostępności dla jednostek samorządu terytorialnego”,
funduszeuropejskie.gov.pl/media/103401/poradnik.pdf

Wyniki monitoringu dostępności

Monitoring przestrzegania prawa w zakresie dostępności przez Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile został przeprowadzony w dniu 12 sierpnia 2022 r.

A. Strona internetowa sądu

Strona internetowa sądu znajdująca się po adresem:

- <https://poznan.so.gov.pl>
- <https://poznan.so.gov.pl/xiv-zamiejscowy-wydzial-cywilny-z-siedziba-w-pile,m,m1,226,243,256>.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Sąd nie umieszcza na stronie skanów dokumentów

Rekomendacje:

A.1.1. Należy umieszczać najważniejsze informacje w "prostym języku" (easy to read). W tym celu zaleca się skierowanie pracownika odpowiedzialnego za obsługę strony internetowej na szkolenie z ww. zakresu.

A.1.2. [Rekomendacja w zakresie tłumaczenia na Polski Język Migowy i umieszczania napisów w nagraniach wideo została zweryfikowana pozytywnie po przedstawieniu raportu wstępnego i zapoznaniu się z odpowiedzią sądu]

A.1.3. Wszystkie grafiki zamieszczone na stronie internetowej należy opatrzyć opisem alternatywnym (tzw. ALT) zgodnie z WGAC 2.0 (Zasada 1: Percepcja, Wytoczna 1.1 Tekst Alternatywny).

Uwagi:

W zakresie rekomendacji A.1.1.

Sąd w odpowiedzi na wstępny raport wskazał, że w zakresie rekomendacji A.1.1. istnieje potrzeba doprecyzowania, która dokładnie strona internetowa została wskazana i omówiona w raporcie. Adres strony wskazany w raporcie wstępnym odsyłał do strony, która nie zawiera żadnego tekstu, a jedynie dwa pliki w formacie WORD. Jednocześnie wskazano, że doprecyzowania wymaga to czy rekomendacje odnoszą się do części strony dotyczącej działalności XIV Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Pile czy też całej strony internetowej Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Sąd wskazał również, że treści zamieszczane na całości strony internetowej Sądu Okręgowego w Poznaniu są wpisywane ręcznie i formułowane w prostym i przystępnym języku. Tekst umieszczany na stronie jest pisany z uwzględnieniem wybranej dla strony internetowej sądu czcionki oraz rozmiaru tekstu, a treści te są odczytywalne maszynowo i zgodnie z wymogami ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

Sąd wskazał także, że obecnie trwają prace nad umieszczeniem na stronie internetowej „Informacji o działalności Sądu Okręgowego w Poznaniu” w wersji Easy-To-Read czyli wyjątkowym formacie serwisu internetowego, w którym zamieszczone informacje są publikowane w wersji uproszczonej, a krótkie akapity tekstu wzbogacone są o symboliczne elementy graficzne obrazujące ich treść.

Zespół badawczy wskazuje, że rekomendacje w zakresie dotyczącym strony internetowej dotyczą całej strony Sądu Okręgowego w Poznaniu <https://poznan.so.gov.pl> w tym podstrony XIV Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Pile <https://poznan.so.gov.pl/xiv-zamiejscowy-wydzial-cywilny-z-siedziba-w-pile,m,m1,226,243,256>.

Wynika to ze struktury stron, gdyż część informacji dla osób zainteresowanych działaniem XIV Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Pile, znajduje się na stronie głównie Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Autorzy raportu dostrzegają starania w tworzeniu treści zamieszczanych na stronie internetowej sądu, jednak w ich ocenie zakres dostępności wymaga dalszej poprawy, tym samym rekomendacja pozostają aktualne. Do oceny tworzonych treści, przed ich publikacją, warto skorzystać z narzędzi oceniających poziom trudności użytego języka takiej jak np. www.jasnopis.pl.

W zakresie rekomendacji A.1.2.

W odpowiedzi na raport wstępny sąd wskazał, że na stronie internetowej sądu znajduje się tylko jeden film. Jest to film nagrany w Polskim Języku Migowym pt. „Informacja o działalności Sądu Okręgowego w Poznaniu” pod adresem:

<https://poznan.so.gov.pl/informacje-dla-osob-nieslyszacych-lub-slaboslyszacych,new,mg,3,450.html,1104>.

Film jest dostępny z pozycji strony głównej strony internetowej poprzez moduł/kafelek zawierający widoczne oznaczenie dla osób niesłyszących w postaci piktogramu „migających dłoni” zatytułowany „Informacje dla osób niesłyszących lub słabosłyszących”. Zawiera on najważniejsze informacje dotyczące struktury sądu oraz usług oferowanych przez sąd.

Zespół badawczy przychylił się do tych przedstawionego stanowiska sądu i wycofał z ostatecznej wersji raportu rekomendację.

W zakresie rekomendacji A.1.3.

Sąd po zapoznaniu się ze wstępnym raportem wskazał, że obecnie grafiki zamieszczone na stronie sądu nie są opatrzone opisami alternatywnymi. Informacja o „wyłączeniach” lub „treściach niedostępnych” strony internetowej sądu są zamieszczone w „Deklaracji dostępności” Sądu Okręgowego w Poznaniu (dotyczy dokumentów, które mogą nie być poprawnie odczytywane przez czytniki ekranowe dedykowane dla osób niewidzących). Treść zawarta w niedostępnych dokumentach, zgodnie z deklaracją sądu, będzie sukcesywnie zamieszczana na stronie w dostępnej formie. Te deklaracje oraz kierunek zmian należy ocenić pozytywnie.

Budynek i otoczenie budynku.

B.1. Otoczenie wejścia

Otoczenie wejścia budynku znajdującego się przy ul. Doktora Franciszka Witaszka 2 A, 64-920 Piła.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Na przejściach dla pieszych prowadzących do budynku zastosowano rampy krawężnikowe lub obniżenie krawężnika do wysokości poniżej 20 mm.
- ✓ Granica między chodnikiem a jezdnią została oznaczona za pomocą zmiany faktury nawierzchni.

Rekomendacje:

B.1.1. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji świetlnej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.

B.1.2. W obrębie przejścia dla pieszych brak sygnalizacji dźwiękowej, zaleca się złożenie wniosku o jej uzupełnienie.

B.1.3. W otoczeniu brak wyznaczonych miejsc parkingowych. Zaleca się złożenie wniosku o wyznaczenie miejsca parkingowego o wymiarach 3,60 x 6,00 m (w przypadku miejsc usytuowanych wzdłuż jezdni) lub 2,50 x 6,00 m (w przypadku miejsc korzystających z przylegającego ciągu pieszo-jezdnego).

B.1.4. Miejsce postojowe zostało zlokalizowane przy wejściu do budynku, które nie jest dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. W miarę możliwości należy dostosować wejście

znajdujące się najbliżej miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami lub złożyć wniosek o wyznaczenie takiego miejsca w pobliżu wejścia, które jest dostosowane.

B.1.5. Brak oznaczenia kolorem niebieskim (zgodnie z: Obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 września 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, zał. 2, pkt. 5.2.4.). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.

B.1.6. "Brak oznaczenia pionowego D-18 „parking” wraz z tabliczką T-29 (informującą o miejscu przeznaczonym dla pojazdu samochodowego uprawnionej osoby z niepełnosprawnością oraz dla kierującego pojazdem przewożącego taką osobę). Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.

B.1.7. Brak oznaczenia poziomego P-24 miejsca postojowego dla osób z niepełnosprawnościami. Zaleca się złożenie wniosku o uzupełnienie oznaczenia.

B.1.8. Miejsce postojowe ma nieprawidłowe wymiary – konieczne jest jego powiększenie do wymiarów co najmniej 2,50 x 5,00 lub co najmniej 3,60 x 5,00 m

Uwagi:

Sąd w odpowiedzi na rekomendacje w zakresie miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami wskazał, że jest w trakcie realizacji tej rekomendacji. Władze sądu wystąpiły z pismem do Urzędu Miasta w Pile z prośbą o wyznaczenie takiego miejsca w pobliżu wejścia.

B.2. Wejście do budynku

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek jest oznakowany tabliczką urzędową z nazwą sądu i godłem w wyraźny i czytelny sposób.
- ✓ Na zewnątrz budynku znajdują się tabliczki zawierające informacje o wydziałach sądu.
- ✓ Dojście do budynku ma odpowiednią szerokość.
- ✓ Drzwi wejściowe mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Drzwi wejściowe otwierają się automatycznie.

Rekomendacje:

B.2.1. Zaleca się montaż systemów fakturowych i / lub oznaczeń kolorystycznych, wyznaczających drogę do wejścia do budynku (tzw. system wayfinding).

B.2.2. Szklane drzwi wejściowe nie zostały poprawnie oznaczone kontrastowo, przez co mogą być trudne do zauważenia a w konsekwencji – niebezpieczne dla osób z niepełnosprawnością wzroku lub mających problem z koncentracją. Rekomenduje się oznaczenie przeszkleń pasami skontrastowanymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów powinna wynosić 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych

Uwagi:**W zakresie rekomendacji B.2.2.**

Sąd po zapoznaniu się z raportem wstępnym wskazał, że planuje okleić folią kontrastową drzwi wejściowe oraz drzwi wewnątrz budynku.

B.3. Dostęp do informacji i bezpieczeństwo**Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:**

- ✓ W budynku znajduje się Biuro Obsługi Interesanta (BOI)/punkt informacyjny.
- ✓ BOI/punkt informacyjny jest zlokalizowany w pobliżu wejścia.
- ✓ Osoba w BOI/punkcie informacyjnym jest widoczna zarówno dla osoby stojącej i siedzącej.
- ✓ Wokandy (listy spraw wywieszone lub wyświetlone przy salach rozpraw) są czytelne zarówno z pozycji stojącej, jak i siedzącej.
- ✓ Informacje zamieszczone na wokandach elektronicznych przewijają się w tempie nie szybszym niż 10 sekund na stronę.
- ✓ Na poszczególnych kondygnacjach umieszczone są czytelne informacje o numerze piętra widoczne zarówno dla osób poruszających się po budynku schodami, jak i windą.
- ✓ Informacje (umieszczone na panelach elektronicznych, gablotach, tabliczkach itp.) umieszczone w przestrzeni budynku są czytelne (bezszyfrowa czcionka, min. 3 mm. wysokości znaków, odpowiednie skonstrastowanie).
- ✓ Miejsce umieszczenia informacji jest tak zorientowane, aby unikać odbicia światła dziennego jak i sztucznego.

- ✓ Brzeg tablic informacyjnych wiszących, których dolna krawędź znajduje się poniżej 2,2 m (np. gabloty), nie odstaje od płaszczyzny ściany na więcej niż 10 cm.
- ✓ W budynku znajduje się dźwiękowy system powiadamiania alarmowego.
- ✓ Budynek wyposażono w urządzenia ewakuacyjne do transportu OzN, kobiet w ciąży, osób starszych (wózki, krzesła, maty, materace).

Rekomendacje:

B.3.1. Recepcja nie została wyróżniona przez elementy architektury / kontrast kolorystyczny, przez co może być trudna do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie jej z tła lub zastosowanie innych rozwiązań architektonicznych.

B.3.2. Dojście do punktu informacji nie zostało oznaczone fakturowo. W miarę możliwości (wymiana posadzki) zaleca się uzupełnienie oznaczeń zgodnie z systemem FON (ang. TWSIs – Tactile Walking Surface Indicators na podstawie normy ISO 21542:2011).

B.3.3. Rekomenduje się obniżenie lady recepcji do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków) oraz zapewnienie możliwości wygodnego podjechania wózkiem.

B.3.4. Punkt informacyjny nie został wyposażony w pętlę indukcyjną. Rekomenduje się montaż pętli i prawidłowe oznaczenie jej znakiem graficznym.

B.3.5. Informacje na wokandach są nieczytelne dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Zaleca się stosowanie czcionki bezszeryfowej o wielkości co najmniej 3mm (małe litery), a w przypadku wokand elektronicznych dodatkowo dużo kontrastu liter w stosunku do tła i materiałów nie powodujących odbijania światła.

- B.3.6. W budynku nie zastosowano piktogramów z podstawowymi funkcjami i wskazaniem drogi do najważniejszych pomieszczeń. Zaleca się umieszczenie w holach przynajmniej piktogramów kierujących do WC i Informacji, ale nie więcej niż 5 piktogramów na raz łącznie ze strzałką kierunkową.**
- B.3.7. Tablice informacyjne i piktogramy nie są wystarczająco skontrastowane w stosunku do tła. Zaleca się wymianę tablic lub piktogramów, albo zmianę koloru ścian tak aby zachować kontrast o wartości co najmniej LRV=60.**
- B.3.8. Instytucja nie oferuje bezpośredniego dostępu do tłumacza Polskiego Języka Migowego. Zaleca się przeszkolenie kilku pracowników z podstaw PJM.**
- B.3.9. [Rekomendacja dotycząca dostępu do zdalnego dostępu do tłumacza PJM przez wideokonferencję została zweryfikowana pozytywnie po przedstawieniu raportu wstępnego i zapoznaniu się z odpowiedzią sądu]**
- B.3.10. W budynku nie ma sal rozpraw wyposażonych w pętle induktofoniczną - zaleca się wyposażenie chociaż jednej sali w takie urządzenie.**
- B.3.11. W budynku brak oznaczeń dróg ewakuacyjnych w języku Braille'a - zaleca się ich uzupełnienie.**
- B.3.12. Nie we wszystkich miejscach, w których jest to uzasadnione znajduje się czytelna informacja wizualna o drogach ewakuacji w postaci piktogramów i strzałek kierunkowych - zaleca się ich uzupełnienie.**
- B.3.13. W budynku brak świetlnego systemu powiadamiania alarmowego - zaleca się jego uzupełnienie.**

Uwagi:

W zakresie rekomendacji B.3.5.

Sąd w odpowiedzi na raport wstępny wskazał, że możliwość realizacji rekomendacji dotyczącej oczekiwanej wysokości małych liter na poziomie 3 mm jest w głównej mierze uzależnione/ograniczone od zastosowania wyświetlaczy. W głównej siedzibie Sądu Okręgowego przy ul. Hejmowskiego 2 wysokość małych liter wynosi 4 mm i wydaje się, że wymóg wysokości małych liter wynoszących 3 mm dla XIV Zamiejskiego Wydziału Cywilnego zlokalizowanego w Pile, powinien być obecnie spełniony. Inaczej sprawa wygląda w przypadku wokand papierowych, w tym przypadku po wygenerowaniu wokandy pracownik sądu może zwiększyć czcionkę w edytorze tekstu przed rozpoczęciem procesu drukowania. Należy jednak mieć na uwadze, że zwiększenie czcionki spowoduje jednocześnie zmniejszenie ilości informacji wyświetlanych na stronie.

Ponad to wskazano, że na wokandzie elektronicznej informacje o rozprawach wyświetlane są w wierszach wykorzystujących czarny tekst oraz naprzemiennie białe lub ciemniejsze tło. Naprzemienna zmiana tła, ma na celu zwiększenie komfortu podczas poszukiwania informacji na temat konkretnej sprawy i wpływa na poprawę funkcjonalności systemu dla interesanta.

Sąd wskazał również, że na połyskliwe powierzchnie wokand elektronicznych zostanie zakupiona i naklejona folia antyodblaskowa/antyrefleksyjna.

W zakresie rekomendacji B.3.8.

Rekomendacja pozostaje zasadna, ponieważ sąd nie oferuje bezpośredniego tłumaczenia na PJM, jest ono dostępne w wersji zdalnej za pomocą wideokonferencji. Bezpośredniość przy tłumaczeniu ma swoje zalety i dostęp do bezpośredniej usługi tłumaczenia, w niektórych przypadkach byłby lepszą opcją i zwiększałby poziom dostępności sądu. Warto rozważyć włączenie takiej usługi do oferty sądu.

W zakresie rekomendacji B.3.9.

Sąd w odpowiedzi na raport wstępny wskazał, że zapewnia on dostęp do bezpłatnej usługi online tłumacza języka migowego, która jest oferowana za pośrednictwem strony sądu:

<https://poznan.so.gov.pl/informacje-dla-osob-nieslyszacych-lub-slaboslyszacych,new,mg,3,450.html,1104>

Usługa zdalnego tłumaczenia jest oznaczona piktogramem „migających dłoni”, która jest zamieszczona bezpośrednio pod filmem „Informacja o działalności Sądu Okręgowego w Poznaniu” – tekst nagrany w polskim języku migowym (PJM) zatytułowanym „Pomoc tłumacza języka migowego on-line”. Usługa umożliwia bezpośrednie połączenie się z online z tłumaczem języka migowego bez konieczności osobistego stawiennictwa w budynku sądu lub w przypadku osobistego stawiennictwa, za pośrednictwem przeszkolonego pracownika sądu, przy przystosowanym do tego połączenia online stanowisku.

W związku z tym pierwotna rekomendacja w tym zakresie została usunięta z ostatecznej wersji raportu. Warto przy tym rozważyć odesłanie do usługi tłumaczenia na PJM również bezpośrednio ze strony XIV Zamięscowego Wydziału Cywilnego w Pile. Mogłoby to być pomocne dla osób, które są zainteresowane pracą właśnie tego konkretnego wydziału.

B.4. Dostępność toalet

Toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami znajduje się na parterze.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Wszystkie podajniki (papier toaletowy, mydło, ręczniki, suszarka do rąk) i włączniki zamontowano na wysokości 0,80-1,10 m od powierzchni posadzki.
- ✓ Toaleta oznaczona jako dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych posiada powierzchnię manewrową o minimalnych wymiarach 1,5 m x 1,5 m.

- ✓ Toaleta ma wystarczającą przestrzeń transferu (0,90 m wolnej przestrzeni przynajmniej z jednej strony miski ustępowej).
- ✓ Toaleta wyposażona jest w pochwyty po obu stronach toalety
- ✓ Toaleta wyposażona jest w baterię umywalkową automatyczną lub z przedłużonym uchwytem.

Rekomendacje:

B.4.1. Z korytarza nie widać gdzie znajdują się toalety. Należy czytelnie oznaczyć trasę dojścia do toalet.

B.4.2. Rekomenduje się zapewnienie baterii o przedłużonej wylewce – maksymalna odległość wylewki od krawędzi umywalki nie powinna przekraczać 0,30 m.

B.4.3. W toalecie brak instalacji alarmowej. Koniecznie należy wyposażyć ją w prawidłowo zaprojektowaną i wykonaną instalację alarmową. Przycisk lub linka wzywania pomocy powinna znajdować się na maksymalnej wysokości 0,40 m od poziomu posadzki. Linka / przycisk powinny aktywować alarm na zewnątrz toalety oraz w pomieszczeniu obsługi (jeśli takie znajduje się w budynku). Uruchamianie urządzeń alarmowych nie może wymagać siły przekraczającej 30 N. Urządzenie służące do wzywania pomocy powinno wyróżniać się kolorystycznie z tła oraz spośród innych urządzeń, znajdujących się w toalecie. Należy również zapewnić przycisk dezaktywujący alarm – znajdujący się na wysokości w przedziale 0,80-1,10 m powyżej podłogi.

B.5. Schody nr 1

Schody znajdujące się na poziomie 0, na lewo od głównego wejścia.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

B.5.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopni w biegu należy oznaczyć wszystkie.

B.5.2. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.

B.5.3. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

Uwagi:

W zakresie rekomendacji B.5.3.

Sąd w odpowiedzi na rekomendację wskazał, że zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach tj. 1.10 m i 0,75 m, przy czym należy zaznaczyć że budynek XIV Zamiejscowego Wydziału

dysponuje windą, która jest w tym wypadku alternatywą. Osoby z trudnościami w poruszaniu się, osoby na wózkach i osoby niskorosłe mogą korzystać z windy w komunikacji pionowej budynku.

Zespół badawczy podtrzymuje rekomendację polegającą na montażu dodatkowych poręczy, niezależnie od możliwości korzystania z windy. Uzasadnieniem takiego rozwiązania może być np. choroba zwana klaustrofobią, która objawia się bezpodstawnym lękiem przed małymi, niskimi, wąskimi i zamkniętymi pomieszczeniami czy niechęć do korzystania z windy wywołana innymi przyczynami. Stosownie do przepisu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami dostęp alternatywny jest możliwy jedynie w sytuacji, gdy podmiot publiczny nie jest w stanie, w szczególności ze względów technicznych lub prawnych zapewnić dostępności osobie ze szczególnymi potrzebami. W tym przypadku nie dostrzegamy takich względów i wdrożenie takiego rozwiązania byłoby z korzyścią dla dostępności sądu dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Uwagi zasadne również w odniesieniu do rekomendacji B.6.3..

B.6.Schody nr 2

Schody znajdujące się w środkowej części budynku.

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Szerokość biegu schodów jest odpowiednia (większa lub równa 1,2 m.).
- ✓ Schody w budynku można ominąć windą/platformą/podnośnikiem.

Rekomendacje:

B.6.1. Stopnie schodów nie zostały oznaczone kontrastowo. Krawędzie pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów należy oznaczyć pasami w jednolitym, skontrastowanym z tłem kolorze, znajdującymi się na powierzchni pionowej i poziomej stopnia. W przypadku trzech stopi w biegu należy oznaczyć wszystkie.

B.6.2. Schody nie zostały oznaczone za pomocą zmiennej faktury. należy ułożyć fakturę ostrzegawczą o szerokości nie mniejszej niż 40 cm i nie większej niż 60 cm, w odległości 50 cm przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w dół oraz przed krawędzią pierwszego stopnia schodów w górę.

B.6.3. Schody nie zostały wyposażone w odpowiednie poręcze. Zalecane jest montowanie poręczy schodów na dwóch wysokościach: wymaganej dla danego typu budynku (1,10 m) oraz dodatkowej (0,75 m).

Uwagi:

W zakresie rekomendacji B.6.3.

Odpowiedź sądu na raport wstępny w tym zakresie oraz komentarz do niego analogiczny jak w przypadku rekomendacji B.5.3.

B.7. Winda

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Budynek wyposażony jest w windę.
- ✓ Odległość pomiędzy drzwiami przystankowymi dźwigu osobowego, a przeciwną ścianą lub inną przegrodą jest wystarczająca.
- ✓ Winda posiada zewnętrzny panel sterujący, wysokość zewnętrznego panelu sterującego na odpowiedniej wysokości.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją świetlną przyjazdu windy na piętro.
- ✓ Winda dysponuje sygnalizacją dźwiękową przyjazdu windy na piętro.
- ✓ Umieszczenie wewnętrznego panelu sterującego jest poprawne (odpowiednia wysokość i odległość od narożników kabiny).
- ✓ Panel sterujący jest wyposażony w dodatkowe oznakowania dla osób niewidomych i słabowidzących.
- ✓ W kabinie windy powyżej panelu sterującego lub nad drzwiami windy umieszczony jest wyświetlacz pokazujący numer piętra, na którym znajduje się kabina windy.
- ✓ Drzwi windy otwierają się i zamykają automatycznie.
- ✓ Drzwi windy wyposażone są w system zatrzymujący ich zamykanie jeżeli jakkolwiek przedmiot lub osoba przeszkodzi w ich zamknięciu.
- ✓ Winda ma odpowiednie wymiary.
- ✓ W kabinie znajduje się przynajmniej jedna poręcz na wysokości 0,90 m.
- ✓ Drzwi windy mają szerokość co najmniej 0,9 m.

Rekomendacje:

B.7.1. Zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej / głosowej, informującej o otwieraniu się drzwi.

B.7.2. Wewnętrzny panel sterujący nie jest wyposażony w informację głosową mówiącą, na którym piętrze winda się zatrzymała i w którą stronę zmierza - zaleca się uzupełnienie sygnalizacji dźwiękowej.

B.7.3. Przycisk kondygnacji „zero” nie jest dodatkowo wyróżniony kolorystycznie i dotykowo. Zaleca się uzupełnienie oznaczeń.

B.8. Korytarz – na poziomie 0

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

- B.8.1.** W ramach jednej kondygnacji pojawiają się zmiany poziomów lub pojedyncze stopnie, których nie można pokonać na wózku. Zaleca się montaż rozwiązań pozwalających na pokonanie różnic poziomów (podnośnik pionowy lub pochylnia).
- B.8.2.** Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.
- B.8.3.** Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.
- B.8.4.** Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.
- B.8.5.** Rekomenduje się obniżenie lady stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

B.9. Korytarz – na wysokim parterze

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.9.1. W ramach jednej kondygnacji pojawiają się zmiany poziomów lub pojedyncze stopnie, których nie można pokonać na wózku. Zaleca się montaż rozwiązań pozwalających na pokonanie różnic poziomów (podnośnik pionowy lub pochylnia).

B.9.2. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.

B.9.3. Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skonstrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

B.9.4. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

B.9.5. Rekomenduje się obniżenie ludy stanowiska obsługi klientów do wysokości nieprzekraczającej 0,80 m na długości co najmniej 0,90 m (dla komfortu osób niskiego wzrostu i użytkowników wózków).

Uwagi:

W zakresie rekomendacji B.9.2. oraz B.9.3.

Sąd po zapoznaniu się z raportem wstępny wskazał, że drzwi i klamki różnią się kolorystycznie od powierzchni ścian.

Zespół badawczy podtrzymuje rekomendacje dotyczące potrzeby skonstrastowania drzwi i klamek w stosunku do barwy ścian. Rzeczywiście drzwi i klamki różnią się kolorystycznie, lecz nie jest to właściwe

skontrastowanie. Na podstawie normy ISO 21542:2011 (zagadnienie szerzej omówione w publikacji „Włącznik. Projektowanie bez barier”) należy przyjąć następujące wytyczne dotyczące minimalnego kontrastu w różnych miejscach budynku:

- 30 LRV: duże powierzchnie (np. ściany, podłogi, drzwi, sufity), elementy ułatwiające orientację lub poruszanie się (np. poręcze, włączniki, przyciski i inne urządzenia, elementy prowadzące ścieżek dotykowych);
- 60 LRV: miejsca mogące stanowić zagrożenie (np. krawędzie stopni, pochylni, przeszklenia, informacja wizualna).

Uwagi zasadne również w odniesieniu do rekomendacji B.10.1., B.10.2., B.11.1., B.11.2., B.12.1., B.12.2..

B.10. Korytarz - piętro I

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.

- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.10.1. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.

B.10.2. Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

B.10.3. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

B.11. Korytarz - piętro II

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.
- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.11.1. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.

B.11.2. Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z

niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

B.11.3. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

B.12. Korytarz – piętro III

Elementy wpływające na dostępność sądu zweryfikowane pozytywnie:

- ✓ Korytarze mają odpowiednią szerokość.
- ✓ Stosowane materiały wykończeniowe nawierzchni podłóg mają właściwości antypoślizgowe.
- ✓ W ramach jednej kondygnacji budynku brak zmian poziomów (także pojedynczych stopni) lub można je pokonać na wózku
- ✓ Meble (stoliki, krzesła, elementy wiszące itp.) nie utrudniają poruszania się po korytarzach i nie zawężają wymaganej szerokości korytarza.
- ✓ Drzwi wewnętrzne mają odpowiednie wymiary.
- ✓ Wszystkie progi są mniejsze niż 20 mm.

- ✓ Klamki można obsługiwać jedną ręką, nie wymagają mocnego ściskania i chwytania.
- ✓ Pomieszczenia są zaaranżowane w sposób przewidywalny, uporządkowany, z odpowiednio wydzielonymi kolorystycznie ciągami komunikacyjnymi.
- ✓ Oświetlenie sztuczne pomieszczeń równomiernie oświetla całą ich powierzchnię.

Rekomendacje:

B.12.1. Klamki drzwi wewnętrznych nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do barwy drzwi, przez co mogą być trudne do zauważenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Zaleca się wymianę klamek na kontrastowe w stosunku do koloru drzwi.

B.12.2. Drzwi wewnętrzne nie zostały wystarczająco skontrastowane w stosunku do ściany, w której się znajdują, przez co mogą być trudne do odnalezienia, szczególnie dla osób z niepełnosprawnością wzroku (słabowidzących). Wymagane jest zapewnienie kontrastów kolorystycznych, pozwalających na wyodrębnienie ich z tła: obramowanie framugi kontrastowym pasem lub zmianę koloru skrzydła drzwiowego.

B.12.3. Szklane drzwi wewnętrzne nie zostały w żaden sposób oznaczone kontrastowo, co może powodować niebezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością wzroku i mających problemy z koncentracją. Konieczne jest oznaczenie przeszkleń pasami kontrastowymi w stosunku do tła, znajdującymi się na wysokości: 1,30-1,40 m (pierwszy pas) oraz 0,90-1,00 m (drugi pas), przy czym zaleca się umieszczenie także dodatkowego pasa na wysokości 0,10-0,30 m, przydatnego dla osób patrzących pod nogi. Minimalna szerokość pasów wynosi 0,10 m. W ich obrębie mogą być umieszczone znaki, symbole lub motywy graficzne. Konieczne jest zapewnienie kontrastu pasów i tła na poziomie min. LRV=60 w każdych warunkach oświetleniowych.

